

VU Research Portal

Uitleg van een derdenbeding in een verzekeringspolis: enkele beschouwingen naar aanleiding van HR 19 april 2013, NJ 2013, 239 (Alheembouw/HDI-Gerling)

Bakker, P.S.

published in

Maandblad voor Vermogensrecht
2015

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Bakker, P. S. (2015). Uitleg van een derdenbeding in een verzekeringspolis: enkele beschouwingen naar aanleiding van HR 19 april 2013, NJ 2013, 239 (Alheembouw/HDI-Gerling). *Maandblad voor Vermogensrecht*, 2015(3), 90-97.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Uitleg van een derdenbeding in een verzekeringspolis

Enkele beschouwingen naar aanleiding van HR 19 april 2013, NJ 2013/239
(Alheembouw/HDI-Gerling)

Mr. dr. P. S. Bakker *

1 Inleiding

1.1 Introductie

Dit artikel heeft betrekking op de uitleg van een derdenbeding. Het derdenbeding is geregeld in art. 6:253-256 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Art. 6:253 lid 1 BW luidt:

‘Een overeenkomst schept voor een derde het recht een prestatie van een der partijen te vorderen of op andere wijze jegens een van hen een beroep op de overeenkomst te doen, indien de overeenkomst een beding van die strekking inhoudt en de derde dit beding aanvaardt.’

De regeling omtrent het derdenbeding vormt een uitzondering op het aan art. 6:248-257 BW ten grondslag liggende uitgangspunt dat een overeenkomst in het algemeen slechts verbintenissen vestigt tussen de partijen die haar aangingen. Men spreekt in dat kader wel van het contractuele relativiteitsbeginsel, dat een uitwerking is van het autonomiebeginsel (beginsel van het recht op zelfbeschikking).¹ Richtinggevende jurisprudentie omtrent de uitleg van een derdenbeding is relatief schaars. Gelet daarop lijkt het een goede gedachte om aan de hand van een betrekkelijk recent arrest van de Hoge Raad op dit terrein (HR 19 april 2013, NJ 2013/239 (Alheembouw/HDI-Gerling)) enkele beschouwingen te wijden aan de uitleg van derdenbedingen, in het bijzonder in verzekeringspolissen.

1.2 Plan van aanpak/leeswijzer

Hiernavolgend zal in paragraaf 2 een aantal overwegingen worden gewijd aan het belang van het arrest DSM/Fox (HR 20 februari 2004, NJ 2005/493) voor het leerstuk van

uitleg, alsmede aandacht worden besteed aan enkele gevalstypen voor de uitleg van contracten. De paragraaf wordt afgesloten met de in dit artikel centraal staande onderzoeksvraag. In paragraaf 3 wordt het arrest HR 19 april 2013, NJ 2013/239 (Alheembouw/HDI-Gerling) besproken, waarna in paragraaf 4 aan de hand van de geformuleerde onderzoeksvraag reikwijdte en belang van het arrest bespreking vinden. Het artikel sluit af met een slotbeschouwing in de vijfde en laatste paragraaf, waarin enige conclusies worden geformuleerd.

2 Normatieve waardering van de omstandigheden rondom het contract

2.1 De ‘meta-regel’ van DSM/Fox

Het arrest TCM/Gesink (HR 1 oktober 2005, NJ 2005/499) leert dat bij de uitleg van een derdenbeding van beslissende betekenis zijn ‘alle omstandigheden van het concrete geval, gewaardeerd naar hetgeen de maatstaven van redelijkheid en billijkheid meebrengen’. Deze overweging vormt een verwijzing naar de algemene regel voor contractsuitleg, die de Hoge Raad formuleerde in het arrest DSM/Fox (HR 20 februari 2004, NJ 2005/493). Du Perron heeft er terecht al eens op gewezen dat genoemde regel zelf geen concrete uitlegnorm is, maar een ‘meta-regel’,² die aldus moet worden begrepen dat, alvorens kan worden besloten welke uitlegmaatstaf in een concreet geval op een contract moet worden toegepast, eerst – aan de hand van de redelijkheid en billijkheid – een normatieve

* Mr. dr. P.S. Bakker is universitair docent aan de Vrije Universiteit Amsterdam. De auteur dankt mr. dr. H.N. Schelhaas voor haar waardevolle commentaar op een eerdere versie van dit artikel.

1. Zie W.L. Valk, in: *Rechtshandeling en overeenkomst*, Deventer: Kluwer 2013, nr. 299 en Asser/Hartkamp & Sieburgh 6-III 2014/514, alsmede 562 e.v. Zie over de historische ontwikkeling van het derdenbeding voorts J.A. Ankum, *De voorouders van een tweehoofdig twistziek monster* (oratie Amsterdam), Zwolle: Tjeenk Willink 1967.

2. Aldus C.E. du Perron in zijn noot onder HR 20 februari 2004, NJ 2005/493.

waardering van de omstandigheden van het geval rondom het contract dient plaats te vinden.³

2.2 'Doorsnee'-gevallen

Uitkomst van genoemde normatieve waardering van de omstandigheden van het geval rondom het contract zal gewoonlijk (dat wil zeggen: bij 'doorsnee'-contracten tussen twee partijen) zijn dat de beschikbare context rondom het contract (precontractuele omstandigheden, maar ook eventueel aanwezige relevante omstandigheden ten tijde van de uitvoering van een contract)⁴ in zijn volle gewicht moet worden meegewogen bij de uitleg van het overeengekomene. Voor die 'doorsnee'-contracten geldt sinds jaar en dag de klassieke Haviltex-maatstaf, die bepaalt dat het bij uitleg van dergelijke contracten aankomt op 'de zin die partijen *in de gegeven omstandigheden* [curs. PSB] over en weer redelijkerwijs aan deze bepalingen mochten toekennen en op hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten'.⁵

2.3 Verplichte en permanente uitsluitingsstrategieën

Normatieve waardering van tekst en context in hun onderlinge relatie kan er echter soms toe leiden dat de contractsuitlegger bepaalde – tijdens toepassing van voormelde 'meta-regel' waargenomen – contextuele factoren alsnog 'weg moet denken', ofwel deze contextuele factoren bij zijn uitlegwerkzaamheid bewust buiten beschouwing dient te laten. Een voorbeeld van zo'n door redelijkheid en billijkheid geïndiceerde 'uitsluitingsstrategie'⁶ bij contractsuitleg biedt de zogeheten cao-norm.⁷ Deze uitlegnorm is na(ast) de Haviltex-norm tot ontwikkeling gebracht, in eerste instantie met het oog op de uitleg van een collectieve arbeidsovereenkomst (cao).⁸ Bij de totstandkoming van zo'n cao zijn de individuele werknemers niet en is de individuele werkgever soms betrokken. Werknemer en werkgever

staan daarom bij de uitleg van zo'n cao veelal geen andere gegevens ter beschikking dan de tekst van de cao en de eventuele schriftelijke toelichting daarop. Normatieve waardering van deze omstandigheden, die deel uitmaken van de context rondom het contract, brengt volgens de Hoge Raad met zich dat bij de uitleg van zo'n cao een deel van de context rondom het schriftelijk contract moet worden weggesnoeid: de omstandigheden die voor werknemer en werkgever niet uit openbare bron kenbaar zijn, moeten geheel en al worden 'weggedacht'.⁹ Onder die omstandigheden vallen tevens de bedoelingen van de contractsluitende partijen, voor zover deze voor werknemer en werkgever niet uit openbare bron kenbaar zijn. Wat voor de uitleg overblijft, zijn de tekst van de cao en de eventueel bestaande toelichting daarop, voor zover deze toelichting voor werknemer en werkgever (uit openbare bron) kenbaar is.¹⁰ Uit de normatieve waardering van tekst en context in hun onderlinge verhouding kan derhalve soms volgen dat het toepassen van een uitsluitingsstrategie als hiervoor bedoeld geboden is. De contractsuitlegger *mag* in zo'n geval naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid bepaalde contextuele factoren niet bij zijn uitlegwerkzaamheid betrekken.

Het is diezelfde normatieve waardering van tekst en context in hun onderlinge verhouding die met zich brengt dat bij uitleg door de rechter van een akte van levering van een registergoed eveneens van slechts voor contractspartijen kenbare context rondom die akte moet worden 'weggedacht'. Ook hier moet de rechter derhalve een tamelijk rigoureuze uitsluitingsstrategie hanteren: het komt bij uitleg van een akte van levering van een registergoed niet aan op de vraag wat *deze* partijen in de *deze* partijen betreffende omstandigheden in casu over en weer redelijkerwijs uit elkaars verklaringen en gedragingen hebben mogen afleiden, maar het komt blijkens het arrest Eelder Woningbouw (HR 8 december 2000, NJ 2001/350) aan op:

'(...) de in de notariële akte van levering tot uitdrukking gebrachte partijbedoeling die moet worden afgeleid uit de in deze akte opgenomen, naar objectieve maatstaven in het licht van de gehele inhoud van de akte uit te leggen omschrijving van de over te dragen onroerende zaak'.

De ratio van deze objectieve uitlegmaatstaf is de volgende. Leveringsakten worden ingeschreven in de openbare registers. Het in de redelijkheid en billijkheid geïncorporeerde¹¹ beginsel van rechtszekerheid brengt met zich dat elkeen die daarbij belang heeft op gelijke wijze in staat moet worden gesteld zich te vergewissen van de aard en omvang van het in de leveringsakte omschreven eigendomsrecht. Voor derden niet-kenbare feiten of omstandigheden die enkel partijen zelf betreffen, worden daarom uit het uitlegmateriaal 'weggefilterd', hetgeen

3. Deze normatieve waardering gaat hand in hand met de noodzakelijke kwalificatie van het *object* van uitleg, bijv. als arbeidsovereenkomst, transportakte, cessieverbod of als het in dit artikel centraal staande derdenbeding. Elk van deze objecten van uitleg is aan (eigen) regels van uitleg gebonden. Deze regels luiden niet steeds hetzelfde: een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) dient anders te worden uitgelegd dan huwelijksvoorwaarden, een overeenkomst van geldlening tussen familieleden anders dan een Share Purchase Agreement tussen professionele partijen. Een en ander houdt verband met zowel de eigen aard van het betreffende object van uitleg als (de normatieve waardering van) de omstandigheden van het geval die met het betreffende object verbonden (plegen te) zijn. Zie nader P.S. Bakker, *Redelijkheid en billijkheid als gedragsnorm* (diss. Amsterdam VU), Deventer: Kluwer 2012, p. 53, met verwijzing naar verdere literatuur.

4. HR 12 oktober 2012, NJ 2012/589. Vgl. Bakker 2012, p. 84.

5. HR 13 maart 1981, NJ 1981/635 m.nt. C.J.H. Brunner.

6. Vgl. Th.C.W. Oudemans, *Gadamers wijsgerige interpretatieleer*, in: Th. de Boer e.a. (red.), *Hermeneutiek*, Meppel: Boom 1988, p. 62.

7. HR 17 september 1993, NJ 1994/173 (Gerritse/HAS).

8. De cao-norm geldt eveneens als uitlegmaatstaf voor andere schriftelijke stukken waarin een overeenkomst of een andere regeling is vastgelegd, die naar haar aard bestemd is de rechtspositie van derden te beïnvloeden, zonder dat die derden invloed hebben op de inhoud of de formulering van die overeenkomst of regeling, terwijl de onderliggende partijbedoeling voor die derden niet kenbaar is. Te noemen zijn o.m. een sociaal plan dat niet zelf een cao is (HR 26 mei 2000, NJ 2000/473), een trustakte bij een obligatielening (HR 23 maart 2001, NJ 2003/715) en het Bindend Besluit Regres 1984 (HR 16 mei 2003, NJ 2003/470).

9. HR 28 juni 2002, NJ 2003/111.

10. Zie ook HR 27 februari 2004, NJ 2005/498.

11. Zie art. 3:12 BW, dat bepaalt: 'Bij de vaststelling van wat redelijkheid en billijkheid eisen, moet rekening worden gehouden met algemeen erkende *rechtsbeginselen*, met de in Nederland levende rechtsovertuigingen en met de maatschappelijke en persoonlijke belangen, die bij het gegeven geval zijn betrokken' (curs. PSB).

tot gevolg heeft dat als uitlegmateriaal enkel de tekst van de akte de uitlegger ten dienste staat.¹²

2.4 Een facultatieve en voorlopige uitsluitingsstrategie

Indien uitleg moet worden gegeven aan een gedetailleerd contract tussen gelijkwaardig te achten professionele partijen, die bij de totstandkoming van hun contract bijstand hebben ondervonden van deskundig te achten juristen, dienen tekst en context in hun onderlinge verhouding vanzelfsprekend eveneens normatief gewaardeerd te worden. Uit die normatieve waardering van tekst en context kan volgens de Hoge Raad echter geen met de hiervoor genoemde uitlegmaatstaven vergelijkbare verplichting voor de rechter volgen tot het 'wegdenken' van door partijen ten processe aangevoerde contextuele factoren rondom het contract. Enkel ingeval de rechter terecht meent dat een normatieve waardering van tekst en context met zich brengt dat bij de uitleg van het betreffende contract een groot gewicht dient toe te komen aan de taalkundige betekenis van de in (de omstreden bepalingen van) de overeenkomst gebruikte bewoordingen, *mag*¹³ de rechter volgens de Hoge Raad ervoor kiezen om de door partijen aangevoerde context rondom het contract *voorlopig* te negeren en in een *voorshands* gegeven oordeel aangaande de uitleg van de overeenkomst *vooralsnog* beslissend gewicht toe te kennen aan de meest voor de hand liggende taalkundige betekenis van de omstreden woorden van de overeenkomst, gelezen in het licht van de overige, voor de uitleg relevante bepalingen van de overeenkomst.¹⁴ In het arrest Lundiform/Mexx heeft de Hoge Raad (nog eens) duidelijk gemaakt dat het door de rechter aldus negeren van de door partijen aangevoerde c.q. aan te voeren context rondom het contract enkel een *voorshands* karakter kan hebben, nu steeds de mogelijkheid bestaat dat buiten de tekst gelegen omstandigheden van het geval met zich brengen dat aan de bepalingen van de overeenkomst niettemin een andere dan de (meest voor de hand liggende) taalkundige betekenis moet worden gegeven. Om die reden moet de partij die een andere uitleg voorstaat dan de taalkundige betekenis van de gebruikte bewoordingen suggereert, steeds tot bewijs van die uitleg worden toegelaten, indien die partij daartoe althans voldoende heeft gesteld.¹⁵

2.5 Vraagstelling

Aldus wordt duidelijk dat normatieve waardering van tekst en context in hun onderlinge verhouding volgens de Hoge Raad

1. er in het gros van de gevallen toe leidt dat de beschikbare context rondom het contract in zijn volle gewicht moet worden meegewogen bij de uitleg van het overeengekomen ('doorsnee'-contracten);
2. er in sommige gevallen toe kan leiden dat bepaalde context rondom de tekst van het contract (permanent) moet worden 'weggedacht' (cao's, akten van levering van een registergoed, cessieverboden met goederenrechtelijke werking in algemene voorwaarden,¹⁶ enzovoort);
3. er in sommige gevallen toe kan leiden dat bepaalde context rondom de tekst van het contract (tijdelijk) mag worden 'weggedacht' (met zorg en hulp van deskundigen geredigeerde commerciële contracten).

Bij dit alles moet steeds voor ogen worden gehouden dat tussen de Haviltex-maatstaf en de cao-norm volgens de Hoge Raad 'geen tegenstelling, maar een vloeiende overgang'¹⁷ bestaat, die met zich brengt dat zich tussen de Haviltex-maatstaf en de cao-norm 'hybride' uitlegvarianten kunnen bevinden, die zich op de grens tussen beide gevalstypen kunnen bevinden en – in wisselende verhoudingen – elementen van beide gevalstypen kunnen bevatten.¹⁸

Dit brengt ons bij de in dit artikel centraal staande vraag hoe ten opzichte van de in de jurisprudentie ontwikkelde gevalstypen van contractsuitleg het fenomeen van het derdenbeding in een verzekeringspolis te plaatsen is. In hoeverre is het feit dat *een derde* stelt een recht te kunnen ontleenen aan een tussen de oorspronkelijke contractspartijen gesloten verzekeringsovereenkomst van invloed op de vraag welke uitlegmaatstaf geëigend is? Brengt normatieve waardering van de omstandigheden van het geval met zich dat bij de uitleg van een (vermeend) derdenbeding steeds acht geslagen moet worden *op alle omstandigheden van het geval* of bestaat er ruimte (of wellicht zelfs een gehoudenheid) voor de uitlegger om van de context rondom het betreffende beding in meer of mindere mate 'weg te denken'? Deze en andere vragen zullen in het navolgende worden behandeld tegen de achtergrond van het arrest HR 19 april 2013, NJ 2013/239 (Alheembouw/HDI-Gerling).

3 Het arrest

3.1 Feiten en achtergrond

Vekoma heeft ter zake van haar bedrijfsactiviteiten bij HDI-Gerling een doorlopende Construction All Risks-verzekering (CAR-verzekering) gesloten. De verzekeraars hebben ieder

12. Over de verhouding tussen de (uitleg van de) aan de levering ten grondslag liggende obligatoire overeenkomst en de (uitleg van de) leveringsakte zelf, zie men HR 22 oktober 2010, NJ 2011/111 m.nt. F.M.J. Verstijlen.
13. HR 19 januari 2007, NJ 2007/575 en HR 29 juni 2007, NJ 2007/576. Zie ook de conclusie onder 3.23.2 van A-G Wissink voor HR 19 november 2010, NJ 2010/623 (Skare/Flexmen).
14. HR 19 januari 2007, NJ 2007/575, HR 29 juni 2007, NJ 2007/576 en HR 5 april 2013, NJ 2013/214.
15. HR 5 april 2013, NJ 2013/214, JOR 2013/198 m.nt. P.S. Bakker. Deze gedachtegang strookt met de reeds lang bestaande opvatting dat niet alleen de linguïstische, maar ook de 'buiten-linguïstische' context van het contract mede bepalend is voor de betekenis ervan. Zie hierover bijv. C.E. Smith, De betekenis van de prototypische gevallen voor de rechtsvinding: taalkundige interpretatie, Tremas 2009, afl. 8, p. 336-341. Zie over dit arrest ook H.N. Schelhaas, Het Haviltex-criterium en de uitleg van commerciële contracten. Het Mexx/Lundiform-arrest nader beschouwd, ORP 2013, afl. 7, p. 35-41.

16. HR 21 maart 2014, RvdW 2014/495 (Coface/Intergamma). Zie over dit arrest M.S. Breeman & S. Houdijk, Coface/Intergamma en onoverdraagbaarheidsbepalingen: HR 21 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:682, MvV 2014, afl. 6, p. 152-161.
17. HR 20 februari 2004, NJ 2005/493.
18. Zie voor een voorbeeld HR 2 februari 2007, NJ 2008/104, m.nt. C.E. du Perron.

voor een deel op deze verzekering ingetekend. Blijkens de formulering van de op de CAR-verzekering toepasselijke Algemene Verzekeringsvoorwaarden dienen ook onderaannemers als verzekerde onder de CAR-verzekering te worden beschouwd. Bij het sluiten van de verzekering zijn de verzekeraars met Vekoma overeengekomen dat slechts dekking werd gegeven voor de fabricage en montage van achtbanen, en meeromvattende werkzaamheden, zoals het uitvoeren van zogeheten ‘turnkeyprojecten’, niet onder de dekking daarvan zouden vallen. Die afspraken zijn niet met zoveel woorden in de polis vermeld. Wel draagt het polisblad de benaming ‘montageverzekering’.

Alheembouw heeft als onderaannemer van Vekoma grond- en funderingswerken voor de bouw van een achtbaan in België uitgevoerd. De bouw van de achtbaan betreft een turnkeyproject als hiervoor bedoeld. Als gevolg van de door Alheembouw uitgevoerde grond- en funderingswerken is schade ontstaan. Alheembouw heeft jegens de verzekeraars aanspraak gemaakt op vergoeding van genoemde schade. Alheembouw heeft zich op het standpunt gesteld dat de schade wordt gedekt onder de door Vekoma gesloten CAR-verzekering, nu deze mede ten behoeve van Alheembouw als onderaannemer is gesloten. De verzekeraars hebben aangevoerd dat de schade niet wordt gedekt door de verzekering, omdat zij destijds met Vekoma zijn overeengekomen dat turnkeyprojecten, zoals de onderhavige, niet onder de dekking daarvan zouden vallen.

3.2 De rechtbank

In eerste aanleg oordeelt de rechtbank dat bewezen moet worden geacht dat de verzekeraars bij sluiting van de CAR-verzekering met Vekoma zijn overeengekomen dat zogeheten turnkeyprojecten (zoals het achtbaanproject, waaraan Alheembouw als onderaannemer heeft gewerkt) zijn uitgesloten van dekking. De rechtbank overweegt dat Alheembouw gebonden is aan de omvang van de dekking, zoals overeengekomen tussen de verzekeraars en Vekoma.

3.3 Het hof

Het hof verwerpt het tegen dit vonnis ingestelde hoger beroep. Het merkt op dat de verzekering moet worden uitgelegd met inachtneming van de Haviltex-maatstaf. Een redelijke uitleg van de overeenkomst en het daarvan deel uitmakende derdenbeding brengt volgens het hof met zich dat niet alleen Vekoma en verzekeraars, maar ook degenen ten behoeve van wie het derdenbeding in de polis is opgenomen, dit derdenbeding aldus mogen en moeten begrijpen dat hiermee (slechts) rechten worden toegekend aan de in de polis genoemde derden die werkzaam zijn op een project waarvoor Vekoma de verzekering heeft afgesloten. Het hof oordeelt vervolgens dat Alheembouw geen derdenbeding *kon* aanvaarden, omdat het onderhavige werk een turnkeyproject betrof, waarop de CAR-verzekering überhaupt niet van toepassing was. Alheembouw is daarom naar het oordeel van het hof geen partij bij de verzekeringsovereenkomst geworden. Het hof voegt daaraan toe dat zelfs als Alheembouw als onderaannemer het derdenbe-

ding zou hebben kunnen aanvaarden en partij bij de verzekeringsovereenkomst zou zijn geweest, deze moet worden uitgelegd aan de hand van de Haviltex-maatstaf. Voor een duiding van de polisvoorwaarden op basis van louter objectieve criteria zijn volgens het hof geen gronden aanwezig.

3.4 Het cassatiemiddel

In cassatie klaagt Alheembouw onder meer dat het hof heeft miskend dat – mede in verband met het bepaalde in art. 3:36 BW – bij de uitleg van de verzekeringsovereenkomst in de relatie tussen enerzijds de verzekeraars en anderzijds Alheembouw als verzekerde onder die polis een uitleg naar objectieve maatstaven geïndiceerd is en geen betekenis, laat staan doorslaggevende betekenis, mag worden toegekend aan bedoelingen en van de oorspronkelijke bij (ook het sluiten van) die overeenkomst betrokken partijen (in casu de verzekeraars en Vekoma) die voor Alheembouw niet kenbaar konden zijn uit de polis en de daarbij behorende algemene voorwaarden, noch anderszins voor Alheembouw kenbaar konden zijn. Alheembouw klaagt voorts dat van de verzekeraars had mogen worden verlangd dat zij hun polis zodanig zouden inrichten dat een derde, zoals Alheembouw,

‘niet op het verkeerde been kan worden gezet omtrent de reikwijdte van de dekking onder de polis. Anders gezegd, als Verzekeraars de werkzaamheden van Alheembouw van dekking hadden willen uitsluiten, dan hadden zij dat duidelijk in de polis dan wel de algemene voorwaarden tot uitdrukking moeten laten komen.’

Verder betoogt Alheembouw dat het hof ten onrechte haar beroep op derdenbescherming ex art. 3:36 BW heeft gepasseerd. Van een onderzoeksplicht die Alheembouw ertoe zou hebben genoopt om bij de verzekeraars navraag te doen naar de reikwijdte van de dekking onder de polis is in de gegeven omstandigheden geen sprake en het hof heeft daaromtrent ook niets vastgesteld, aldus Alheembouw.

3.5 De Hoge Raad

Bij zijn beoordeling van het cassatiemiddel neemt de Hoge Raad tot uitgangspunt dat de rechtbank in haar eindvonnis heeft vastgesteld dat Alheembouw pas in de loop van de gerechtelijke procedure tegen de verzekeraars bekend is geworden met de inhoud van de verzekeringsovereenkomst en de polisvoorwaarden. Omdat Alheembouw tegen die overweging in appel geen grief heeft gericht, ligt deze vaststelling van de rechtbank mede ten grondslag aan het bestreden arrest, aldus de Hoge Raad in r.o. 3.4:

‘Daarom kan niet tot uitgangspunt dienen dat haar vertrouwen op de juistheid van haar veronderstelling omtrent de reikwijdte van de dekking die haar werd geboden door de onderhavige CAR-verzekering, was gebaseerd op een verklaring of gedraging van de verzekeraars.’

Bij de beoordeling van het middel stelt de Hoge Raad voorts (in r.o. 3.5) voorop dat de vraag of, en zo ja, in welke omvang in een verzekeringspolis mede dekking wordt verleend aan derden (eventueel na aanvaarding van een daartoe strekkend derdenbeding), beantwoord dient te worden

‘aan de hand van hetgeen de verzekeraar en de verzekeringnemer dienaangaande zijn overeengekomen. Dit uitgangspunt geldt ook bij de uitleg van een beding in een CAR-verzekering waarin dekking wordt verleend aan onderaannemers die door de aannemer – tevens wederpartij van de verzekeraar – bij de uitvoering van een verzekerd werk worden ingeschakeld. De onderaannemer kan jegens de verzekeraar bescherming ontnemen aan art. 3:35 BW indien hij op grond van de bewoordingen van de polis, eventueel in samenhang met (andere) door de verzekeraar gedane mededelingen of gewekte verwachtingen, erop heeft vertrouwd, en erop heeft mogen vertrouwen, dat hem dekking zal worden verleend.’

Vervolgens overweegt de Hoge Raad dat, nu Alheembouw pas van de polisvoorwaarden heeft kennisgenomen *nadat* de verzekeraars dekking onder de CAR-verzekering met een beroep op de beperkte dekkingsomvang hadden afgewezen, daaruit volgt dat Alheembouw dus niet heeft aangevoerd dat zij is afgegaan op de bewoordingen waarin de dekkingsomvang van de polis was omschreven. Alheembouw heeft bij rechtbank en hof evenmin iets gesteld over (andere) door de verzekeraars gedane mededelingen of gewekte verwachtingen. Het beroep van Alheembouw op art. 3:36 BW gaat evenmin op volgens de Hoge Raad, nu niet is aangevoerd dat Alheembouw in vertrouwen op een verklaring of gedraging van de verzekeraars enige handeling heeft verricht. Ten slotte overweegt de Hoge Raad in r.o. 3.9:

‘Onderdeel 5 ten slotte faalt omdat het daardoor bestreden oordeel van het hof juist is, daar het onderhavige derdenbeding naar het tevergeefs bestreden oordeel van het hof in de gegeven omstandigheden geen dekking bood aan Alheembouw, en dus ook niet door haar kon worden aanvaard. Het hof heeft daarom terecht geoordeeld dat de tot aanvaarding van dat beding strekkende verklaring van Alheembouw in de gegeven omstandigheden geen rechtsgevolg had.’

4 Overdenkingen

4.1 De toepasselijke uitlegmaatstaf

Wat direct opvalt aan het arrest van de Hoge Raad is dat deze, anders dan het hof, daarin de in een zaak als de onderhavige aan te leggen uitlegmaatstaf niet met name noemt. Ook een verwijzing naar de hiervoor genoemde ‘meta-regel’ van het arrest DSM/Fox, al dan niet in combinatie met een verwijzing naar het voor de uitleg van derdenbedingen relevante arrest TCM/Gesink, ontbreekt. Niettemin brengt een voldoende aandachtige lezing van hetgeen de Hoge Raad wel overweegt

mijs inziens het nodige aan het licht over de uitleg van derdenbedingen, in het bijzonder wanneer deze voorkomen in verzekeringsovereenkomsten.

Allereerst is noemenswaardig dat de Hoge Raad zijn r.o. 3.5 begint met de vooropstelling dat de vraag of een verzekeringspolis een derdenbeding bevat, afhankelijk is van hetgeen de oorspronkelijke partijen te dier zake zijn overeengekomen. Deze overweging – die een verwijzing lijkt in te houden naar het autonomiebeginsel (beginsel van het recht op zelfbeschikking; partijen bepalen in beginsel zelf met wie zij contracteren en waarover)¹⁹ – zou bij eerste lezing wellicht de indruk kunnen wekken dat de subjectieve motieven van partijen te dier zake doorslaggevend zouden (kunnen) zijn. Het slot van de overweging maakt echter duidelijk dat de beoordeling of partijen een derdenbeding van een bepaalde strekking zijn overeengekomen, moet worden verricht *vanuit het redelijk perspectief van de derde*. Het beding geldt – zo lees ik de betreffende overweging van de Hoge Raad – als te zijnen behoeve overeengekomen, indien de derde op grond van de bewoordingen van de polis, eventueel in samenhang met (andere) door de verzekeraar gedane mededelingen of gewekte verwachtingen, erin redelijkheid op heeft vertrouwd dat hem dekking zal worden verleend.

Uit het feit dat aldus zowel de in de polis gebruikte bewoordingen als eventuele verklaringen en gewekte verwachtingen zijdens de verzekeraar bij de uitleg moeten worden ‘meegenomen’, kan worden opgemaakt dat de Hoge Raad voor dit soort gevallen de vraag of een dergelijke polis een derdenbeding bevat, behandelt wenst te zien aan de hand van de Haviltex-maatstaf, zij het een van aangepaste snit.²⁰ Aangepast, omdat de door de ‘meta-regel’ van DSM/Fox geïndiceerde normatieve waardering van de omstandigheden rondom de verzekeringspolis in een geval als het onderhavige ertoe noopt om bij de keuze voor een geschikte uitlegmaatstaf acht te slaan op het feit dat *een derde* stelt een recht te kunnen ontnemen aan een tussen de oorspronkelijke contractspartijen gesloten overeenkomst. Die omstandigheid brengt met zich dat, anders dan bij de toepassing van de klassieke Haviltex-maatstaf, niet langer het perspectief van partijen zelf voor de uitleg beslissend kan zijn, maar het redelijk perspectief van deze derde de doorslag

19. Jac. Hijma, in: *Rechtshandeling en overeenkomst*, Deventer: Kluwer 2013, nr. 14 en Asser/Hartkamp & Sieburgh 6-III 2014/58.

20. Voor toepassing van de cao-norm bij de uitleg van een derdenbeding bestaat mijs inziens slechts ruimte indien het beding betrekking heeft op een aanzienlijke groep derden en dus van een zekere ‘massaliteit’ te dezen kan worden gesproken. Zie ook de noot van Du Perron onder HR 20 februari 2004, NJ 2005/493. Bij ontbreken daarvan ligt het veelal in de rede aan te sluiten bij de uitlegmaatstaf die tussen de contractspartijen zelf geldt. Dit is in beginsel de Haviltex-maatstaf. Dit is echter anders wanneer over de polisvoorwaarden niet tussen partijen onderhandeld pleegt te worden. In dat geval is volgens de Hoge Raad de uitleg ‘met name afhankelijk van objectieve factoren zoals de bewoordingen waarin de desbetreffende bepaling is gesteld, gelezen in het licht van de polisvoorwaarden als geheel en van de in voorkomend geval (...) bij de polisvoorwaarden behorende toelichting’. Zie HR 16 mei 2008, NJ 2008/284. Zie te dezen ook de conclusie van A-G Vlas bij het in deze bijdrage besproken arrest.

geeft. Omdat het redelijk perspectief van de derde en niet dat van partijen doorslaggevend is, is niet noodzakelijk dat komt vast te staan dat het tot stand brengen van dit derdenbeding door de oorspronkelijke contractspartijen *bewust is beoogd* (zie reeds het arrest TCM/Gesink);²¹ waar het om gaat, is of de derde uit de bewoordingen van de polis, al dan niet in samenhang met door de verzekeraar gedane mededelingen of gewekte verwachtingen, *redelijkerwijs mag afleiden* dat partijen een beding van een bepaalde strekking te zijnen gunste overeen zijn gekomen.

Ook om een andere reden kan hier niet worden gesproken over een onversneden toepassing van de Haviltex-maatstaf: anders dan bij de toepassing van de klassieke Haviltex-maatstaf mogen in een geval als het onderhavige namelijk *niet* alle omstandigheden rondom de overeenkomst worden meegenomen bij de beantwoording van de vraag of die overeenkomst een beding ten gunste van een derde bevat. De rechter zal een *uitsluitingsstrategie* moeten hanteren, die erop neerkomt dat het bestaan en de inhoud van het derdenbeding *enkel* mogen worden afgeleid uit de bewoordingen van de polis, al dan niet gecombineerd met gedragingen en/of verklaringen van de verzekeraar.²² Het bestaan en de inhoud van het derdenbeding mogen blijkens het arrest echter niet (mede) worden afgeleid uit *eigen* verklaringen en/of gedragingen van de aannemer-verzekerde ter zake. Van die verklaringen en/of gedragingen (zoals in casu de verklaringen van Vekoma jegens Alheembouw omtrent het bestaan van een verzekering voor het werk) moet derhalve bij de uitleg van het beding worden ‘weggedacht’. Dit is logisch en verklaarbaar: indien men zou accepteren dat ook de verklaringen en/of gedragingen van de aannemer-verzekerde zelf van belang zouden kunnen zijn voor de vraag of zijdens de derde-onderaannemer het bestaan van een derdenbeding met een bepaalde inhoud mag worden aangenomen, dan zou daarvan het ongewenste gevolg kunnen zijn dat een verzekeraar ook *buiten eigen toedoen* gehouden zou kunnen worden tot het honoreren van door toedoen van de verzekerde zelf jegens de derde gewekt vertrouwen. In zo’n geval zou de verzekeraar dus buiten zijn ‘schuld’ dekking moeten verlenen (en dus schade moeten vergoeden die onder die dekking zou vallen) aan een derde met wie hij geen rekening heeft gehouden en met wie hij geen contractuele relatie is aangegaan. Dat zou haaks staan op en een onaanvaardbare doorkruising opleveren van het beginsel van het recht op zelfbeschikking, dat – zoals wij aan het begin van dit artikel zagen – mede ten grondslag ligt aan de regeling van het derdenbeding in het

BW. Alleen eigen toedoen (het redigeren van de polis en het op een voor de derde kenbare wijze naar buiten brengen van verklaringen omtrent de polis en de reikwijdte van de daarin opgenomen dekking) van de verzekeraar mag derhalve ten grondslag worden gelegd aan het uitlegoordeel dat de verzekeringspolis een derdenbeding met zekere inhoud ten gunste van een onderaannemer bevat.

4.2 Vereisten voor aanvaarding van een derdenbeding

Kennis van het beding

Wil een derdenbeding rechtsgevolg hebben, dan zal het door de derde moeten zijn aanvaard. Die aanvaarding is een rechtshandeling. Art. 3:33 BW bepaalt dat een rechtshandeling een op een rechtsgevolg gerichte wil vereist die zich door een verklaring heeft geopenbaard. Op grond van art. 3:37 BW geldt dat verklaringen in elke vorm kunnen geschieden, en ook in één of meer gedragingen besloten kunnen liggen. Algemeen wordt aangenomen dat de aanvaarding door een derde van een te zijnen gunste overeengekomen derdenbeding besloten kan liggen in de eis (jegens partijen) tot nakoming daarvan.²³ Ook uit een andere gedraging van de derde kan blijken dat hij het beding aanvaardt. Wel is van belang dat een op aanvaarding gerichte wil in de verklaring of gedraging van de derde kan worden onderkend. Mijns inziens kan hier enkel sprake van zijn, indien de derde daadwerkelijk kennis heeft genomen van de inhoud van het betreffende beding.²⁴ ‘Daadwerkelijke kennis’ wil zeggen dat niet voldoende is dat de onderaannemer (zoals in de onderhavige zaak) enkel kennis draagt van het feit dat de aannemer *een* CAR-verzekering heeft afgesloten en dat CAR-verzekeringen dikwijls een standaardclausule bevatten, die de bij het verzekerde werk ingeschakelde onderaannemers aanwijzen als verzekerde onder de CAR-polis. De onderaannemer zal ten minste kennisgenomen moeten hebben van de daadwerkelijk in de polis van de CAR-verzekering gebezigde bewoordingen. Heeft de onderaannemer die niet van de aannemer-verzekerde ontvangen, dan zal hij ze bij laatstgenoemde of bij de verzekeraar moeten opvragen.

Redelijk vertrouwen nodig voor aanvaarding

Kennisname van de bewoordingen van de polis van de CAR-verzekering echter is weliswaar een noodzakelijke, maar in veel gevallen nog niet een voldoende voorwaarde om tot de conclusie te komen dat de onderaannemer er in redelijkheid – dat wil zeggen: er in de gegeven omstandigheden *gerechtvaardigd* (art. 3:35 BW) – op heeft vertrouwd dat hem dekking zal worden verleend. Voor gerechtvaardigd vertrouwen op de juridische betekenis van een bepaalde contractsterm of -beding is

21. Aldus ook W.L. Valk, in: Rechtshandeling en overeenkomst, Deventer 2013, nr. 306. Vgl. H. Collins, *The Law of Contract*, London 2003, p. 223: ‘It is not the intention of the promisor but the reasonable expectation generated by the promise from the point of view of the promisee that determines the content of the contractual obligation.’

22. Zie ik het goed, dan kunnen dit zowel gedragingen en verklaringen van de verzekeraar zijn, die rechtstreeks door de verzekeraar aan de derde zijn gericht, als gedragingen en verklaringen van de verzekeraar die op andere wijze ter kennis van de derde zijn gekomen, bijvoorbeeld via de website van de verzekeraar of via de aannemer-verzekerde zelf (bijvoorbeeld door overlegging aan de onderaannemer van correspondentie met de verzekeraar omtrent de polis en de overeengekomen reikwijdte van de dekking).

23. Valk 2013, nr. 307 en Asser/Wansink, Van Tiggele & Salomons 7-IX* 2012/384.

24. Valk 2013. Zie evenzo Asser/Hartkamp & Sieburgh 6-III 2014/569, met verwijzing naar de parlementaire geschiedenis.

steeds vereist dat men in de gegeven omstandigheden met rede(n) heeft vertrouwd.²⁵

De eis van gerechtvaardigdheid brengt logischerwijze met zich dat niet elk (blind) vertrouwen steeds behoort te worden gehonoreerd.²⁶ Het objectieve recht eist niet zelden dat men bij de wederpartij eerst navraag doet naar haar motieven en bedoelingen, alvorens men mag afgaan op de eigen interpretatie met betrekking tot de rechtsbetekenis van een begrip of clause in een contract.²⁷ Het lijkt bij uitstek op zijn plaats een dergelijke verplichting in beginsel aan te nemen ten aanzien van een derde – zoals de onderaannemer die dekking zoekt onder een niet door hem afgesloten (en evenmin door hem betaalde) verzekeringsovereenkomst – die, door aanvaarding van een derdenbeding, wil toetreden tot een bestaande overeenkomst.²⁸ Het aannemen van een dergelijke verplichting betekent dat de onderaannemer veelal niet zal kunnen volstaan met het enkel opvragen c.q. kennisnemen van de (daadwerkelijk gebruikte bewoordingen van de) polis, maar dikwijls zich er – door eigen navraag en onderzoek – van zal moeten vergewissen dat ook *voor dit werk* een CAR-verzekering is afgesloten die een beding te zijnen gunste als onderaannemer bevat. Laat de onderaannemer zonder deugdelijke reden na dergelijk onderzoek te doen (terwijl dit onderzoek in de gegeven omstandigheden wel van hem mag worden verwacht), dan zal dit mijns inziens in de regel in de weg staan aan het oordeel dat gerechtvaardigd door de onderaannemer is vertrouwd dat ten aanzien van hem een derdenbeding geldt, waaraan hij een aanspraak op dekking kan ontleen. Bij gebreke van dergelijk gerechtvaardigd vertrouwen op dekking zal de ‘aanvaarding’ van het vermeende derdenbeding door de onder-

aannemer zonder rechtsgevolg blijven, nu voor die ‘aanvaarding’ een redelijke grond ontbreekt.²⁹

Het zal veelal van de hoedanigheid (kennis, ervaring en deskundigheid) van de onderaannemer, alsmede van de bewoordingen van de polis afhangen of de onderaannemer in een gegeven geval kan volstaan met het opvragen en bestuderen daarvan, dan wel dat hij voorts navraag te dier zake bij de aan- nemer-verzekerde moet doen of zelfs een verder strekkende onderzoeksplicht heeft die hem noopt om de juistheid van een en ander ook bij de verzekeraar zelf te verifiëren.³⁰ Het is derhalve mede van de hoedanigheid van de onderaannemer afhankelijk op basis van welk uitlegmateriaal³¹ deze zijn redelijk vertrouwen op dekking mag baseren: soms zullen reeds de enkele bewoordingen van de (opgevraagde of spontaan verstrekte) polis voldoende zijn om gerechtvaardigd vertrouwen op dekking op te wekken; in veel gevallen zal op de onderaannemer echter een onderzoeksplicht rusten, die hem ertoe noopt bij de vervulling van die plicht op het spoor gekomen verklaringen en gedragingen van de verzekeraar actief bij zijn lezing van de bewoordingen van de polis te betrekken.

Resumerend: de onderaannemer zal mijns inziens in de regel enkel een gerechtvaardigd vertrouwen ten aanzien van dekking onder de CAR-verzekering kunnen hebben c.q. tot aanvaarding van een derdenbeding dienaangaande kunnen overgaan, indien (1) hij van de bewoordingen van de polis heeft kennisgenomen, (2) die polis een derdenbeding ten gunste van onderaannemers lijkt te bevatten, en (3) de onderaannemer uit door de aan- nemer-verzekerde dan wel door de verzekeraar zelf verstrekte informatie redelijkerwijs mag afleiden dat ook *voor dit werk* een CAR-verzekering is afgesloten die een beding te zijnen gunste als onderaannemer bevat.

4.3 Zonder redelijk vertrouwen geen ruimte voor toepassing van art. 3:36 BW

Aan het slot van deze paragraaf nog een enkel woord over het betoog van Alheembouw ten aanzien van de derdenbeschermingsbepaling van art 3:36 BW. De Hoge Raad kon dit betoog eenvoudig passeren, omdat Alheembouw had verzuimd te stellen dat zij in het – op een verklaring of gedraging van de verzekeraars gebaseerde – vertrouwen met betrekking tot de dekkingsomvang van de CAR-verzekering had gehan-

25. Zie in deze zin ook W.L. Valk, Uitleg en het onderscheid tussen autonome en heteronome normen, in: A.G. Castermans, J. Hijma, K.J.O. Jansen, P. Memelink, H.J. Snijders & C.J.J.M. Stolker (red.), *Ex libris Hans Nieuwenhuis*, Deventer: Kluwer 2009, p. 397-400. Vgl. voorts HR 17 december 1976, NJ 1977/241 m.nt. G.J. Scholten en J.B.M. Vranken, Vertrouwen en rechtszekerheid in het overeenkomstenrecht, in: J.B.M. Vranken, N. Verheij, & J. de Hullu (red.), *Vertrouwensbeginsel en rechtszekerheid in Nederland* (preadviezen voor de vereniging voor de vergelijkende studie van het recht van België en Nederland), Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 1997, p. 1842.

26. Zie in deze zin ook J.H. Nieuwenhuis, Een wil die zich door een verklaring heeft geopenbaard. De erfenis van Friedrich Carl von Savigny, AA juli/augustus 2014, p. 549, Bakker 2012, p. 62 en K.J.O. Jansen, Informatieplichten: over kennis en verantwoordelijkheid in contractenrecht en buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 2012, p. 244-246.

27. Zie bijv. HR 4 januari 1991, NJ 1991/254 (Avery/VRG).

28. Aldus ook A-G Vlas in zijn conclusie voor het in deze bijdrage besproken arrest: ‘Treedt een derde tot een bestaande overeenkomst toe dan ligt het in beginsel op zijn weg, zeker wanneer het een professionele partij betreft, om te informeren naar de bedoelingen van de contractsluitende partijen.’

29. Zie ook r.o. 3.9 van het arrest. Bij gebrek aan redelijk vertrouwen tijdens de derde-onderaannemer dat de verzekeringsovereenkomst laatstgenoemde recht geeft op dekking, is niet voldaan aan het door art. 6:253 BW gestelde vereiste dat de overeenkomst voor de derde (blijkens redelijke uitleg daarvan) het (daadwerkelijke) recht schept ‘een prestatie van een der partijen te vorderen of op andere wijze jegens een van hen een beroep op de overeenkomst te doen’ en mist art. 6:253 BW toepassing. Een beding dat voor een derde geen (daadwerkelijk) recht schept, kan door deze derde ook niet worden aanvaard. Zie in deze zin ook Asser/Hartkamp & Sieburgh 6-III 2014/565. Vgl. J.B. Londonck Sluijk, Verzekering ten behoeve van een derde en de inhoud van een verzekeringsovereenkomst, AV&S 2014/8.

30. Vgl. HR 2 februari 2007, NJ 2008/104 m.nt. C.E. du Perron.

31. Uitleg van het overeengekomene is niet voorbehouden aan de rechter, maar is eerst en vooral een taak van partijen zelf. Zie in deze zin ook Asser/Hartkamp & Sieburgh 6-III 2014/368 en Bakker 2012, p. 62.

deld. Veeleer lijkt haar verwijzing naar voormeld artikel bedoeld te zijn geweest om haar pleidooi voor een uitleg naar objectieve maatstaven van de verzekeringspolis kracht bij te zetten.³² Wat hier ook van moge zijn, aangetekend kan worden dat zelfs indien Alheembouw op basis van het door haar gestelde vertrouwen een handeling zou hebben verricht, art. 3:36 BW haar niet zou hebben gebaat, nu in het gegeven geval het vertrouwen van Alheembouw op dekking geen redelijke grond had, ofwel in de gegeven omstandigheden niet gerechtvaardigd kon worden genoemd. Voor lichtvaardig en grondeloos vertrouwen biedt art. 3:36 BW geen soelaas.³³

5 Slot

In het voorgaande kwam de uitleg van een derdenbeding in polisvoorwaarden van een CAR-verzekering aan de orde. In paragraaf 2 werd geconstateerd dat de door de ‘meta-regel’ van DSM/Fox geïndiceerde normatieve waardering van tekst en context in hun onderlinge verhouding er in het gros van de gevallen toe leidt dat de beschikbare context rondom het contract in zijn volle gewicht moet worden meegewogen bij de uitleg van het overeengekomene. Wij zagen dat bedoelde normatieve waardering er echter ook toe kan leiden dat van bepaalde context rondom de tekst van het contract (permanent) moet of (tijdelijk) mag worden ‘weggedacht’. Vervolgens werd in paragraaf 3 het arrest HR 19 april 2013, NJ 2013/239 (Alheembouw/HDI-Gerling) besproken, waarna in paragraaf 4 aan de hand van de geformuleerde onderzoeksvraag betekenis en strekking van het arrest bespreking vonden.

Aldaar werd geconstateerd dat het feit dat *een derde* stelt een recht te kunnen ontfangen aan een tussen de oorspronkelijke contractspartijen gesloten verzekeringsovereenkomst inderdaad van invloed is op de vraag welke uitlegmaatstaf geëigend is: de beoordeling of partijen een derdenbeding van een bepaalde strekking zijn overeengekomen, moet worden verricht vanuit het *redelijke perspectief van de derde* en niet vanuit het perspectief van contractspartijen. Het beding geldt als te zijnen behoeve overeengekomen, indien de derde op grond van de bewoordingen van de polis, eventueel in samenhang met (andere) door de verzekeraar gedane mededelingen of gewekte verwachtingen, er in redelijkheid op heeft vertrouwd dat hem dekking zal worden verleend.

De eis dat het vertrouwen redelijk – dat wil zeggen: in de gegeven omstandigheden gerechtvaardigd – moet zijn, impliceert dat de onderaannemer niet steeds zal kunnen volstaan met het enkele (opvragen en) bestuderen van de polis en de daarin gekozen bewoordingen. In menig geval (afhankelijk van de hoedanigheid (kennis, ervaring en deskundigheid) van de onderaannemer, alsmede van de bewoordingen van de polis) zal hij voorts navraag te dier zake bij de aannemer-verzekerde moeten doen of zelfs een verder strekkende onderzoeksplicht hebben die hem noopt om de juistheid van een en ander ook

bij de verzekeraar zelf te verifiëren. Bij de vervulling van die onderzoeksplicht op het spoor gekomen verklaringen en gedragingen van de verzekeraar zal de onderaannemer actief bij zijn lezing/uitleg van de polisvoorwaarden dienen te betrekken. Het bestaan en de inhoud van het derdenbeding mogen echter door de onderaannemer niet (mede) worden afgeleid uit eigen verklaringen en/of gedragingen van de aannemer-verzekerde zelf. Van die verklaringen en/of gedragingen (zoals in casu de verklaringen van Vekoma jegens Alheembouw omtrent het bestaan van een verzekering voor het werk) moet derhalve bij de uitleg van een (vermeend) derdenbeding in de polisvoorwaarden worden ‘weggedacht’.

32. Aldus ook A-G Vlas in zijn conclusie onder 2.13 voor het arrest.

33. Aldus ook Valk 2013, nr. 49. Zie ook Asser/Hartkamp & Sieburgh 6-III 2014/160.